

TEKSTY PRZYJĘTE

P10_TA(2025)0152

Uruchomienie Funduszu Solidarności Unii Europejskiej w celu udzielenia pomocy Austrii, Polsce, Czechom, Słowacji i Mołdawii w związku z powodzią, do których doszło we wrześniu 2024 r., oraz Bośni i Hercegowinie - w związku z powodzią, do których doszło w październiku 2024 r.

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 9 lipca 2025 r. w sprawie wniosku dotyczącego decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie uruchomienia Funduszu Solidarności Unii Europejskiej w celu udzielenia pomocy Austrii, Polsce, Czechom, Słowacji i Mołdawii w związku z powodzią, do których doszło we wrześniu 2024 r., oraz Bośni i Hercegowinie - w związku z powodzią, do których doszło w październiku 2024 r. (COM(2025)0250 - C10-0102/2025 - 2025/0138(BUD))

Parlament Europejski,

- uwzględniając wniosek Komisji przedłożony Parlamentowi Europejskiemu i Radzie (COM(2025)0250 - C10-0102/2025),
- uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 2012/2002 z dnia 11 listopada 2002 r. ustanawiające Fundusz Solidarności Unii Europejskiej¹,
- uwzględniając rozporządzenie Rady (UE, Euratom) 2020/2093 z dnia 17 grudnia 2020 r. określające wieloletnie ramy finansowe na lata 2021-2027², w szczególności jego art. 9,
- uwzględniając Porozumienie międzyinstytucjonalne z dnia 16 grudnia 2020 r. między Parlamentem Europejskim, Radą i Komisją w sprawie dyscypliny budżetowej, współpracy w kwestiach budżetowych i należytego zarządzania finansami oraz w sprawie nowych zasobów

¹ Dz.U. L 311 z 14.11.2002, s. 3, ELI:
<http://data.europa.eu/eli/reg/2002/2012/oj>.

² Dz.U. L 433 I z 22.12.2020, s. 11, ELI:
<http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2093/oj>.

własnych, w tym również harmonogramu wprowadzania nowych zasobów własnych³, w szczególności jego pkt 10,

- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1058 z dnia 24 czerwca 2021 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Funduszu Spójności⁴,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1057 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające program Europejski Fundusz Społeczny Plus (EFS+)⁵,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 z dnia 2 grudnia 2021 r. ustanawiające przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylające rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013⁶,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 27 lutego 2024 r. w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Rady zmieniającego rozporządzenie (UE, Euratom) 2020/2093 określające wieloletnie ramy finansowe na lata 2021-2027⁷,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji Zatrudnienia i Spraw Socjalnych oraz Komisji Rozwoju Regionalnego (A10-0031/2024) przedstawione w ramach procedury ustawodawczej mającej na celu przyjęcie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/3236 z dnia 19 grudnia 2024 r. dotyczące zmiany rozporządzenia (UE) 2021/1057 i (UE) 2021/1058 w odniesieniu do regionalnego wsparcia na rzecz odbudowy w sytuacjach nadzwyczajnych (RESTORE)⁸, w szczególności ocenę budżetową Komisji Budżetowej załączoną do niego,

³ Dz.U. L 433 I z 22.12.2020, s. 28, ELI:
http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2020/1222/oj.

⁴ Dz.U. L 231 z 30.6.2021, s. 60, ELI:
<http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1058/oj>.

⁵ Dz.U. L 231 z 30.6.2021, s. 21, ELI:
<http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1057/oj>.

⁶ Dz.U. L 435 z 6.12.2021, s. 1, ELI:
<http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2115/oj>.

⁷ Teksty przyjęte, P9_TA(2024)0082.

⁸ Dz. U. L, 2024/3236, 23.12.2024, ELI:
<http://data.europa.eu/eli/reg/2024/3236/oj>.

- uwzględniając sprawozdanie Europejskiej Agencji Środowiska nr 1/2024 – Europejska ocena ryzyka związanego z klimatem (EUCRA)⁹,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Budżetowej (A10-0114/2025),
- A. mając na uwadze, że we wrześniu 2024 r. w Austrii wystąpiły wyjątkowo intensywne opady deszczu, które doprowadziły do dotkliwych powodzi; spowodowały one łączne bezpośrednie szkody szacowane przez władze Austrii na 1 711,6 mln EUR;
- B. mając na uwadze, że we wrześniu 2024 r. w południowo-zachodniej Polsce wystąpiły intensywne opady deszczu, które doprowadziły do wylania wielu rzek; spowodowało to łączne bezpośrednie szkody szacowane przez władze Polski na 3,04 mld EUR;
- C. mając na uwadze, że we wrześniu 2024 r. w całych Czechach odnotowano bardzo silny wiatr i intensywne opady deszczu, co doprowadziło do powodzi i spowodowało łączne bezpośrednie szkody szacowane przez władze Czech na 2,82 mld EUR;
- D. mając na uwadze, że 15 września 2024 r. Słowację nawiedziły silne powodzie, szczególnie w Bratysławie i sąsiadujących z nią regionach; doprowadziło to do znacznego podwyższenia poziomu rzek Dunaju i Morawy, a w rezultacie spowodowało łączne bezpośrednie szkody szacowane przez władze Słowacji na 84,3 mln EUR;
- E. mając na uwadze, że we wrześniu 2024 r. w kilku rejonach Mołdawii wystąpiły ulewne deszcze, które doprowadziły do powodzi; spowodowały one łączne bezpośrednie szkody szacowane przez władze Mołdawii na 7,8 mln EUR;
- F. mając na uwadze, że w październiku 2024 r. w Bośni i Hercegowinie wystąpiły ulewne deszcze, które spowodowały katastrofalne w skutkach powodzie gwałtowne, osuwiska i powodzie w kilku częściach kraju; spowodowało to łączne bezpośrednie szkody szacowane przez władze na 841,85 mln EUR;
- G. mając na uwadze, że wyżej wymienione zdarzenia spowodowane poważnymi klęskami żywiołowymi są wynikiem zmiany klimatu na świecie; mając na uwadze, że w Stanie klimatu w Europie w 2024 r. potwierdzono, iż rok 2024 był najcieplejszym rokiem w historii Europy oraz że 30 % sieci rzecznej kontynentu przekroczyło „wysoki” próg powodziowy, a 12 % przekroczyło „poważny” próg powodziowy, powodując najbardziej rozległe powodzie od 2013 r.;
1. wyraża najgłębszą solidarność ze wszystkimi ofiarami, ich rodzinami i wszystkimi osobami dotkniętymi niszczycielskimi powodziami w

⁹ <https://www.eea.europa.eu/publications/european-climate-risk-assessment>

Austrii, Polsce, Czechach, Słowacji, Mołdawii oraz Bośni i Hercegowinie, a także z władzami krajowymi, regionalnymi i lokalnymi zaangażowanymi w działania pomocowe;

2. z zadowoleniem przyjmuje przedmiotową decyzję jako namacalną i widoczną formę solidarności Unii z jej obywatelami i regionami na dotkniętych klęską obszarach, w tym z tymi w krajach partnerskich;
3. ponownie podkreśla, jak ważne jest informowanie społeczeństwa o wymiernych korzyściach płynących z Funduszu Solidarności Unii Europejskiej (FSUE), również z myślą o tym, aby nadal zwiększać wiedzę obywateli o narzędziach i programach Unii w państwach członkowskich i krajach uczestniczących w negocjacjach akcesyjnych z Unią;
4. podkreśla rosnącą liczbę poważnych, niszczycielskich i śmiertelnych klęsk żywiołowych w Europie oraz wzywa państwa członkowskie i Komisję do inwestowania w środki łagodzenia zmiany klimatu i przystosowania się do niej, aby unikać ofiar śmiertelnych i strat gospodarczych; podkreśla, że szacuje się, iż w 2024 r. z powodu burz i powodzi ucierpiało około 413 000 osób, a śmierć poniosło co najmniej 335 osób, oraz że szkody spowodowane burzami i powodzią w całej Europie w ciągu roku wyniosły co najmniej 18 mld EUR¹⁰; uważa, że budżet FSUE lub jego odpowiednika należy znacznie zwiększyć w kontekście planowanego wniosku Komisji w sprawie nowych wieloletnich ram finansowych oraz w związku z przewidzianymi negocjacjami międzyinstytucjonalnymi, i zaznacza, że FSUE lub jego odpowiednik muszą zapewnić obywatelom pomoc proporcjonalną do skali takich klęsk; zauważa, że znaczne zwiększenie budżetu FSUE umożliwiłoby państwom członkowskim skuteczniejsze i szybsze reagowanie na klęski żywiołowe, przy jednoczesnym zachowaniu innych instrumentów, w szczególności funduszy spójności, których głównym celem nie jest reagowanie na klęski żywiołowe; wzywa również Komisję do zbadania wszystkich możliwych sposobów na szybsze uruchamianie FSUE, w szczególności poprzez zmianę obecnych przepisów i przyznawanie wyższych zaliczek krajom kandydującym;
5. wzywa Komisję do opracowania specjalnych instrumentów reagowania kryzysowego na okres po 2027 r., uznając, że rosnąca częstotliwość i dotkliwość klęsk żywiołowych, stany zagrożenia zdrowia, niestabilność geopolityczna i wstrząsy gospodarcze wymagają bardziej elastycznych i dostosowanych do potrzeb mechanizmów finansowych na szczeblu Unii; podkreśla potrzebę lepszej koordynacji z krajowymi systemami ochrony ludności i

¹⁰ Usługa programu Copernicus w zakresie zmiany klimatu (C3S) i Światowa Organizacja Meteorologiczna (WMO), 2025 r.: European State of the Climate 2024 [Stan klimatu w Europie w 2024 r.], climate.copernicus.eu/ESOTC/2024, doi.org/10.24381/14j9-s541.

mechanizmami wczesnego ostrzegania, co zapewni bardziej zintegrowane i oparte na danych reagowanie na klęski żywiołowe w całej Unii; podkreśla znaczenie specjalnego wsparcia dla współpracy transgranicznej i regionalnej w zakresie działań na rzecz gotowości, łagodzenia zmiany klimatu i odbudowy, zwłaszcza na obszarach podatnych na zagrożenia lub obszarach wysokiego ryzyka;

6. podkreśla, że FSUE jest jedynie instrumentem naprawczym i że Unia powinna również w dalszym ciągu podejmować działania polegające na przystosowywaniu się do zmiany klimatu i łagodzeniu jej poprzez wspieranie europejskich i krajowych strategii politycznych mających na celu zapobieganie klęskom żywiołowym; podkreśla, że w sprawozdaniu Europejskiej Agencji Środowiska nr 1/2024 pt. „Europejska ocena ryzyka związanego z klimatem” ostrzegano, że Unia nie jest przygotowana na skutki zmiany klimatu, nawet jeżeli udałooby się ograniczyć globalny wzrost temperatury do 1,5°C, jak określono w porozumieniu paryskim, oraz podkreślono potrzebę podjęcia działań, aby zidentyfikowane zagrożenia klimatyczne nie osiągnęły krytycznych poziomów; przypomina, że potrzebna jest skuteczna synergia z innymi strategiami politycznymi i programami Unii, oraz podkreśla, że państwa członkowskie powinny jak najlepiej wykorzystywać możliwości finansowania, w szczególności w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus i programów rozwoju obszarów wiejskich; wzywa Komisję do pilnej oceny wszelkich uzasadnionych wniosków państw członkowskich o przekierowanie środków w ramach krajowych planów odbudowy i zwiększania odporności na pomoc w przypadku klęsk żywiołowych, zgodnie z zasadami określonymi w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241¹¹; podkreśla również potrzebę wdrożenia środków zapobiegawczych, nie tylko w celu ograniczenia przyszłych szkód, ale również w celu zapobieżenia zaostrzeniu warunków ryzyka w następstwie katastrof, takich jak powodzie, pożary lasów, osuwiska lub wysychanie jezior i rzek; podkreśla, że wszelka odbudowa finansowana z FSUE musi być odporna na zmianę klimatu; podkreśla znaczenie odpowiedniej elastyczności między poszczególnymi programami; podkreśla, że pomoc w ramach FSUE nie powinna być udzielana ze szkodą dla finansowania unijnego otrzymywanego przez państwa członkowskie w ramach innych strategii politycznych czy programów Unii; przypomina, że państwa członkowskie mogą przyznawać pomoc państwa zgodnie z obowiązującymi przepisami unijnymi, zwłaszcza przedsiębiorstwom rolnym, które poniosły szkody w wyniku klęsk żywiołowych;
7. przypomina, że RESTORE i szczególne środki w ramach

¹¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241 z dnia 12 lutego 2021 r. ustanawiające Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (Dz.U. L 57 z 18.2.2021, s. 17, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj>).

Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) ustanowione na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/3242¹² zapewniają dodatkową pomoc państwom członkowskim dotkniętym klęskami żywiołowymi dzięki dodatkowej elastyczności w wykorzystaniu funduszy; podkreśla, że państwa członkowskie powinny wykorzystać te nowe możliwości; podkreśla również, że RESTORE zapewniło niektórym państwom członkowskim ograniczoną elastyczność, ponieważ wdrażanie obecnych wieloletnich ram finansowych jest bardzo zaawansowane;

8. przypomina o znaczeniu szybkiej i solidnej oceny szkód, która będzie należycie uwzględniać skutki gospodarcze, i apeluje o wzmożenie wysiłków operacyjnych w celu skrócenia średniego czasu uruchamiania zaliczek, aby zaoferować terminową pomocy regionom dotkniętym klęskami żywiołowymi i ekstremalnymi zdarzeniami pogodowymi, przy jednoczesnym zapewnieniu ochrony budżetu Unii; podkreśla, że w kontekście reagowania na klęski żywiołowe i środków naprawczych państwa członkowskie powinny priorytetowo traktować potrzeby dotkniętej klęską ludności, ze szczególnym uwzględnieniem grup szczególnie wrażliwych;
9. podkreśla pilną potrzebę uruchomienia natychmiastowej pomocy finansowej za pośrednictwem FSUE, by wsparcie mogło dotrzeć do dotkniętych regionów w odpowiednim czasie;
10. zatwierdza decyzję załączoną do niniejszej rezolucji;
11. zobowiązuje swoją przewodniczącą do podpisania wraz z przewodniczącym Rady niniejszej decyzji i zarządzenia jej publikacji w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*;
12. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej rezolucji wraz z załącznikiem Radzie i Komisji.

¹² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/3242 z dnia 19 grudnia 2024 r. zmieniające rozporządzenie (UE) 2020/2220 w odniesieniu do szczególnych środków w ramach Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w celu udzielenia dodatkowego wsparcia państwom członkowskim dotkniętym klęskami żywiołowymi (Dz.U. L, 2024/3242, 23.12.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/3242/oj>).

ZAŁĄCZNIK

DECYZJA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

**w sprawie uruchomienia Funduszu Solidarności Unii Europejskiej
w celu udzielenia pomocy Austrii, Polsce, Czechom, Słowacji
i Mołdawii w związku z powodziami, które miały miejsce we
wrześniu 2024 r., oraz Bośni i Hercegowinie w związku
z powodziami, które miały miejsce w październiku 2024 r.**

*(Tekst tego załącznika nie został powtórzony w tym miejscu, ponieważ
odpowiada on końcowej wersji decyzji (UE) 2025/1525.)*